

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' אמנויות
הפיקוח על הוראת התיאטרון

אוגדן בחינה עיונית

כחלק מהערכה בית ספרית

סמל שאלון 051283

תשפ"ב - 2021, 2022

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' אמנויות
הפיקוח על הוראת התיאטרון

תוכן עניינים

3 ..... **מבוא**

4 ..... **מבנה הבחינה העיונית**

5-7 ..... **שלד הבחינה**

8-11 ..... **דוגמאות לשאלות על פי שלד בחינה**

מבוא:

במסמך זה אנו מרכזים את המידע בנושא הבחינה העיונית.

הבחינה העיונית משלימה את מסגרת אירועי ההערכה הבית ספרית. הרציונל העומד מאחורי כל אירועי הערכה הוא הגיוון והאפשרות להציע לתלמידים בעלי חוזקות שונות חווית למידה והיבחנות טובים. ההיבטים התיאורטיים מוערכים הן באופן מילולי והן במסגרת של פרויקט מעשי.

הבחינה העיונית צריכה לאפשר לתלמידים לנסח בכתב את גופי הידע שרכשו במהלך לימודי התיאטרון, כמו גם לזמן לתלמידים את האפשרות לענות על שאלות מעוררות מחשבה ומרחיבות את הדעת, מבטאות יצירתיות ונותנות ביטוי לדעה אישית מתוך מעורבות ורלוונטיות.

בחינה זו צריכה לשקף באופן מיטבי, במהימנות ותקפות את רמת התלמידים בסיום תהליך הלמידה.

החל משנת הלימודים תשפ"ב מסגרת **הערכה הבית ספרית** (סמל שאלון 051283) כוללת את:

- שני אירועי הערכה חלופית (2 פרויקטים) 30%

- בחינה עיונית 20%

- סה"כ 50% מהציון הכולל

בשנת הלימודים תשפ"ב, ניתן יהיה לקבל במייל שאלון בחינה כשמונה ימים לפני מועד הבחינה האחיד לכל בתי ספר שיבחרו להשתמש בו. ביום הבחינה. השאלון ישלח למי מכם שיפנה אלינו באמצעות טופס מקוון ויבקש את הבחינה. מועד הבחינה יפורסם מראש.

המטרה להקל על המורים בכתיבת בחינה. אנו מודעים לקושי לחבר שאלון בחינה מדי שנה, כזה

שיכלול שאלות חשיבה, שאלות עם פוטנציאל למענה מעמיק, מקצועי ויצירתי.

לכן, החלטנו כי למורים המעוניינים, ישלח שאלון ביום הבחינה.

תאריך הבחינה המתוכן ה- 2 במאי 2022

במקביל ישלח מחוון שישמש לבדיקת הבחינה.

מבנה בחינה עיונית

- הבחינה כוללת שלושה פרקים בכל פרק 4 שאלות.
- על התלמידים לענות סה"כ על ארבע שאלות בלבד.
- השנה חובה לענות על שאלות לפחות משני פרקים שונים

פרק א' – פרק זה הוא חובה. בפרק זה יש לענות לפחות על שאלה אחת, אך לא יותר משתי שאלות

ההיבט הפרשני של מחזה קלאסי - קומדיה או טרגדיה (ניקוד לכל שאלה 25 נקודות)

הפרק עשוי לכלול שאלות העוסקות במחזות נלמדים/ בהצגות שנצפו/ שאלות בנושא המעתק ממחזה להצגה/ שאלות בנושא מאמרי חובה.

פרק ב' – סגנונות תיאטרון במאה ה 20 וה 21 ותאטרון פוסט מודרני (ניקוד לכל שאלה 25 נקודות)

הפרק עשוי לכלול: היבטים תיאורטיים של הסגנון: רקע היסטורי, מוסכמות ומושגי יסוד, בקיאות במחזות נלמדים, יישום ידע תיאורטי במחזה/במופע נלמד

פרק ג' – סוגיות חברתיות בתאטרון הישראלי ובדרמה העברית (ניקוד לכל שאלה 25 נקודות)

הפרק עשוי לכלול: היבטים תיאורטיים: רקע היסטורי ומושגי יסוד, בקיאות במחזות נלמדים, יישום ידע תיאורטי במחזה נלמד

התלמידים יענו תשובות המבוססות על הצגות/מחזות שאינם מוערכים במסגרת הערכה

חלופית או הבחינה בהפקה

שלד בחינה

פרק א' – ההיבט הפרשני של מחזה קלאסי - קומדיה או טרגדיה פרק חובה

יש לענות לפחות על שאלה אחת ולא יותר משתי שאלות (25 נקודות לכל שאלה)

שאלה 1

א.

ב.

שאלה 2

א.

ב.

שאלה 3

א.

ב.

שאלה 4

א.

ב.

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' אמנויות
הפיקוח על הוראת התיאטרון

פרק ב' – סגנונות תיאטרון במאה ה 20 וה 21 והמופע הפוסט-מודרני (25 נקודות לכל שאלה)

שאלה 1

א.

ב.

שאלה 2

א.

ב.

שאלה 3

א.

ב.

שאלה 4

א.

ב.

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' אמנויות
הפיקוח על הוראת התיאטרון

**פרק ג' – סוגיות חברתיות בתאטרון הישראלי ובדרמה העברית (25 נקודות
לכל שאלה)**

שאלה 1

א.

ב.

שאלה 2

א.

ב.

שאלה 3

א.

ב.

שאלה 4

א.

ב.

דוגמאות לשאלות על פי שלד הבחינה

פרק א' – ההיבט הפרשני של מחזה קלאסי - קומדיה או טרגדיה פרק חובה יש לענות לפחות על שאלה אחת ולא יותר משתי שאלות (25 נקודות לכל שאלה)

שאלה 1 – הצחוק – אנרי ברגסון

- א. מהם התנאים להתעוררות הצחוק ומעוררי הצחוק על פי אנרי ברגסון. (10 נקודות)
- ב. הדגימו ארבעה מעוררי צחוק באמצעות אחד מהמחזות/הצגות הקלאסיים/ות שנלמדו. (15 נקודות)

שאלה 2 – קתרזיס

- על פי אריסטו, הקתרזיס הינו חלק מהאפקט הטרגי שחוה קהל הצופים בטרגדיה הקלאסית, שתפקידו לשחרר את הקהל מרגשי הפחד והחמלה שהצטברו לאורך הטרגדיה.
- א. האם לדעתכם/ חוויית הקתרזיס ניתנת למימוש גם בקומדיה? נמקו (10 נקודות)
  - ב. הדגימו על פי קומדיה קלאסית שקראת/צפית. (15 נקודות)

שאלה 3 – המהלך הדרמטי (מבנה העלילה)

- א. בחרו מחזה קלאסי שלמדת. ציינו את מוסכמות המבנה הדרמטי (קומדיה או טרגדיה). (התייחסו ל 2 מוסכמות)
- ב. הסבירו כיצד המבנה משרת רעיון מרכזי במחזה ו/או ביקורת חברתית.

שאלה 4 – הדמות

- א. ציינו 3 מאפיינים של גיבור הטרגדיה/קומדיה הקלאסית שלמדתם/ על פי המחזה
- ב. תארו והדגימו כיצד המאפיינים שתוארו בסעיף א באים לידי ביטוי בפרשנות בימתית בה צפיתם/ (בהצגה), (התייחסו לשלושה רכיבים בימתיים לפחות).

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' אמנויות
הפיקוח על הוראת התיאטרון
פרק ב' – סגנונות תיאטרון במאה ה 20 וה 21 והמופע הפוסט-מודרני (25 נקודות לכל שאלה)

שאלה 1 – ראליזם

- א. תארו והסבירו כיצד תמונה זו מבטאת את מאפייני הסגנון הדרמטי הראליסטי. (התייחסו ל 3 מאפיינים) (15 נקודות)
- ב. בחרו במחזה ראליסטי שלמדתם. ציינו שם המחזה והמחזאי ומקמו את הדמויות בחלל שבתמונה על פי אחת מהסצנות במחזה. נמקו בחירתכם/ תוך התייחסות ליחסים בין הדמויות, לקונפליקט ולרעיון המרכזי. (25 נקודות)

שאלה 2 – התיאטרון האפי

- מחזותיו של ברטולט ברכט מאופיינים בדמויות נשים רבות.
- א. הציגו 5 מאפיינים של התיאטרון האפי. (10 נקודות)
- ב. הדגימו והסבירו כיצד דמות האישה באחד מהמחזות האפיים שלמדת מחזקת את האפקט האפי ו/או משרתת את אחד מהמאפיינים אותם הצגת בסעיף א. (15 נקודות)

שאלה 3 – תיאטרון האבסורד

- בחרו בדיאלוג/תמונה ממחזה אבסורד שלמדתם/.
- א. תארו את התמונה/דיאלוג שבחרת. (10 נקודות)
- ב. כיצד התמונה שבחרת מבטאת את הביקורת/ האמירה/השאלה של סגנון האבסורד בכלל והמחזה בפרט? (15 נקודות)

שאלה 4 – המופע הפוסט-מודרני

- צפו בקדימון למופע [שבקישור](#) וענו על השאלה: הסרטון הוא קדימון למופע פוסט-מודרני, המציג בקצרה חלקים ממנו.
- א. הציגו ארבעה מאפיינים פוסט-מודרניים שזיהיתם/ בקדימון. (10 נקודות)
- ב. הדגימו כיצד שניים מהמאפיינים אותם הצגתם/ בסעיף א' באו לידי ביטוי במופע פוסט מודרני בו צפיתם/.
- (15 נקודות)

פרק ג' – סוגיות חברתיות בתיאטרון הישראלי ובדרמה העברית (25 נקודות לכל שאלה)

פרק ג' – סוגיות חברתיות בתאטרון הישראלי ובדרמה העברית (25 נקודות לכל שאלה)

שאלה 1 – אחדות ופילוג

"בתחילת כהונתי, נשאתי נאום, שזכה לשם "נאום השבטים". הוא זכה לשמו, בשל חלקו הראשון, בו שיקפתי את המציאות הדמוגרפית והתרבותית המשתנה בה אנו חיים. ואולם, אילו היו קוראים לנאום על שם חלקו השני, הרי שהנאום הזה היה זוכה לשם, "נאום השותפות", או נאום התקווה – התקווה הישראלית. שכן, בחלקו השני של הנאום, ביקשתי להציע יסודות פרגמטיים לשותפות, במדינה היהודית והדמוקרטית."

ראובן רובי ריבלין, נשיא מדינת ישראל לשעבר בנאום סיום הכהונה.

- א. בחרו מחזה או הצגה ישראלי שלמדתם/ התומך או מפריך את תפיסת החברה הישראלית כחברה שבטית או חברה של שותפות? נמקו תשבתכם/ תוך הדגמה. התייחסו לעלילת המחזה שלמדתם/ ולעיצוב אחת הדמויות (8 נקודות)
- ב. הסבירו כיצד תיאור החברה במחזה הישראלי שבחרתם/ משקף את רוח התקופה שבו נכתב? הדגימו והסבירו על פי שני רכיבים דרמטיים לפחות. (15 נקודות)

שאלה 2 – נוער

בחרו במחזה או הצגה ישראליים שלמדתם/ המתארים ומעצבים דמויות של בני נוער.

- א. תאר את האופן שבו מעוצבות שתיים מן הדמויות במחזה או בהצגה באמצעות שלושה רכיבים תיאטרוניים לפחות (15 נקודות)
- ב. הסבר כיצד עיצוב זה של בני הנוער מבטא אמירה של המחזאי/ת/ במאית/ת על החברה הישראלית בת-זמננו/ה. (10 נקודות)

שאלה 3 – המקום

בחר/י בהצגה/מחזה ישראלי שלמדת.

- א. תאר/י את מקום ההתרחשות המרכזי של המחזה/הצגה (7 נקודות)
- ב. כיצד תיאור/עיצוב המקום בהצגה/מחזה שלמדת מעצב את הקונפליקט המרכזי במחזה (9 נקודות)
- ג. כיצד הקונפליקט המרכזי שתואר בסעיף ב' מביא לידי ביטוי אמירה על החברה הישראלית (9 נקודות)

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' אמנויות
הפיקוח על הוראת התיאטרון

שאלה 4 – חלום המשקף מציאות

במחזאות הישראלית קיימת אצל דמויות רבות משאת נפש, חלום, או שאיפה

- א. בחרו מחזה או הצגה והסבירו מהו החלום של אחת הדמויות?
- ב. הסבירו והדגימו איך החלום מתבטא באחת הסצנות (התייחסו ל2 רכיבים דרמטיים או בימתיים)
- ג. הסבירו איך החלום משקף הלכי רוח בחברה הישראלית